

EL LLENGUATGE

Els de l'ofici

Introduït per una preposició (generalment la preposició *de*), un nom pot fer de complement determinatiu d'un altre nom, talment com un adjectiu. Per això, anomenem a vegades locucions adjectives aquests conjunts formats per una preposició més un nom. Vegem, així, com el conjunt *de mar* equival a l'adjectiu *marí*, amb què tant podem dir *un animal de mar* com *un animal marí*. Anàlogament, *una massa de pedra* i *una massa pètria*, *un raig de llum* i *un raig lluminós*, *una cançó de Nadal* i *una cançó nadalenca*, *les tradicions de Gràcia* i *les tradicions graciencques*. I així com, especialment en les designacions personals, els adjectius esdevenen substantius, o poden ésser considerats com a tals, quan se sobreentén el nom que determinen, les locucions adjectives poden esdevenir locucions substantives en el mateix cas.

La formació de designacions personals per mitjà d'aquestes locucions substantives és un procediment molt propi i genuí del català, tant com ho és la determinació d'un nom per mitjà d'un altre nom, és a dir, d'una locució adjectiva. És, però, malauradament, tal com hem fet observar més d'un cop, un procediment que avui molts oblidem o menystenem, enderiats a recórrer exclusivament a la derivació per a l'obtenció de noves denominacions, amb què, ben sovint, considerant la limitada capacitat de certs mots per a la derivació, aquesta obtenció es resol·en formes estranyes, espúriques i

detonants. Designacions com *els de la costa*, *els de casa*, *els de ciutat*, *els de poble*, *els de la junta*, *els del règim*, *els de l'oposició*, *els de Cadaqués*, etc., són locucions substantives que poden ésser usades com a substantius i que, alhora, esdevenen de nou adjectives quan fan de terme predicatiu: *Són de poble*, *Són de la Junta*, *Eren del règim*.

L'ús prestigiós que coneix avui l'adjectiu *professional*, usat també sovint com a substantiu, ha fet desistir a molts, d'acord amb la tendència de què parlem, de la locució adjectiva *de l'ofici*, usada especialment com a terme predicatiu, i esdevinguda també substantiva, com a designació personal: *És de l'ofici*, *Els de l'ofici*, *Un de l'ofici*. Sens dubte que *professional* té un camp semàntic més extens i més possibilitats sintàcticament. Però no cal arribar a l'extrem de substituir, com alguns fan, les frases tan tradicionals *Vós sou de l'ofici?* o *Ho ha de fer un de l'ofici*, per *Vós sou professional?*

Albert Jané